Rožňava 5. 9. 2022

Tradícia a súčasnosť v nitkách prepletaná

Medzinárodný festival paličkovanej čipky v Rožňave

Gemerské osvetové stredisko (GOS) v Rožňave, kultúrne zariadenie Košického samosprávneho kraja, srdečne pozýva záujemcov o tradičné textilné remeslo v dňoch 1. - 2. októbra 2022 na XIII. ročník Medzinárodného festivalu paličkovanej čipky pod názvom *Paličkovanie, csipkeverés, koronki*. Festival sa koná pod záštitou predsedu Košického samosprávneho kraja Rastislava Trnku, a tiež v rámci Dní európskeho kultúrneho dedičstva 2022.

Otvorenie medzinárodného festivalu sa uskutoční 1. októbra 2022 o 9.00 hodine v Dome tradičnej kultúry Gemera v Rožňave. Víkendové podujatie bude patriť nielen medzinárodnej a autorskej výstave paličkovanej čipky, výmene skúseností, tvorivým dielňam, ale aj odborným prednáškam a prezentáciám. Pôvodné vzory paličkovanej čipky časom ľudia začali meniť, pretvárať a tvorili vlastné vzory podľa svojich potrieb a vkusu. Tak vznikali tradičné regionálne čipky, na západnom Slovensku krásna krakovianska čipka, ktorej vzorové prvky a farebnosť účastníkom priblíži Daniela Piscová z Klubu paličkovanej čipky *Bábence* v Krakovanoch.

„Výroba čipiek paličkovaním patrí medzi najnáročnejšie textilné techniky, na Slovensku sa objavila v 16. storočí. Som hrdý na to, že aj v Košickom kraji má svoje stále miesto a nezabudlo sa na ňu. Tento originálny festival opäť predstaví remeslo, ktoré nám môžu závidieť po celom svete, no svoj prístav našlo práve v Rožňave. Na obdiv bude už tradične aj gemerská čipka, ktorá bude prezentovaná prostredníctvom tradičného odevu z Rejdovej. Obec aj dnes uchováva zvyky našich predkov i výrobou krojov. Pozývam zažiť premeny dôb a ľudské príbehy ukryté do vzorov jemných čipiek," informoval predseda Košického samosprávneho kraja Rastislav Trnka.

K najstarším textíliám zachovaným v ľudovom prostredí patria plachty. Etnografka Angela Czintelová vo svojej prezentácii na tému *Od kolísky po hrob* účastníkov zavedie do tajov techniky výrezovej výšivky, paličkovanej čipky, výtvarných efektov a výzdoby kútnych plachiet.

„S cieľom zachovania tradícií, využitia tradičných umeleckých prvkov, technologických postupov výroby a zdobenia kútnych plachiet autorka vytvorila dielo – rekonštrukciu kútnej plachty, ktorá je súčasťou výstavy prác členiek Klubu paličkovanej čipky pri Gemerskom osvetovom stredisku. Okrem toho, súčasťou festivalu budú aj tvorivé dielne zamerané na splietanie regionálnych vzorov. Nadväzujúc na odborné prednášky na tohtoročnom festivale to budú tradičné gemerské a krakovianske čipky. Krakovianska je vo svete unikátna tým, že sa paličkuje piatimi paličkami - bábencami," uviedla Helena Novotná, riaditeľka GOS.

Program tohtoročného festivalu bude obohatený o autorskú výstavu pod názvom *Môj paličkovaný svet* známej poľskej čipkárky Małgorzaty Polubok z Tychy (PL), ktorá v roku 2014 získala titul *Ľudový umelec* za tvorbu a uchovávanie tejto krásnej textilnej techniky.

Každý, kto navštívi festival, má ojedinelú šancu spoznať nielen krásu tradičných slovenských, ale aj jemnosť a dokonalosť čipiek z Maďarska, a tiež mnohostrannú využiteľnosť poľskej, bulharskej a českej čipky.

Medzinárodná prezentácia prác paličkovanej čipky a autorská výstava, ktoré sú súčasťou festivalu budú prístupné pre verejnosť 1.10.2022 (sobota) v čase od 9.00 do 20.00 hodiny a 2.10.2022 (nedeľa) v čase od 9.00 do 13.00 hodiny. Autorská výstava *Môj paličkovaný svet* potrvá do 28.10.2022.

Festival z verejných zdrojov podporil a hlavným partnerom podujatia je Fond na podporu umenia.

Kontaktná osoba:
Valéria Munková, manažérka kultúry
Gemerské osvetové stredisko, Betliarska 8, Rožňava
0905 939 691, munkova@gos.sk